

Tisztelt Olvasó!

A Társadalom & Politika folyóirat tavaly ünnepelte fél évtizedes jubileumát, e kötet megjelenésével pedig immáron elmondhatjuk, hogy több mint másfél tucatnyi számmal gazdagítottuk a hazai társadalomtudományi diskurzust. Ennek során a társadalomtudományok szélesebb értelemben vett köréből válogatva törekedtünk minél több olyan írás megjelentetésére, amelyek relevanciájukkal, tudományosságukkal és nyelvezetükkel a szűk szakmai és a társadalomtudományok iránt fogékony laikus olvasóközönség érdeklődésére egyaránt számot tartottak. Úgy gondoljuk, hogy a társadalomtudományokat művelő fiatal kutatók, egyetemi és doktorandusz hallgatók körében a folyóirat nemcsak hiánypótló publikációs felületet nyitott, de a köréje szerveződő szakmai-közéleti rendezvények révén élő fórumul is szolgált. Ezek miatt is sajnálatos módon azonban, a Társadalom & Politika jövőbeni megjelenése bizonytalanná vált, és nem kizárt, hogy szüneteltetni leszünk kénytelenek tevékenységünket – ugyanakkor hangsúlyozni kell, hogy szerkesztőségünk távlati célja mindenképp az, hogy lehetőségeinket feltérképezve módot találjunk a folytatásra, a további rendszeres megjelenésre...

Jelen kötetünkben hét fiatal kollégánk igen igényesen megírt hat tanulmányával és egy recenziójával, két országosan és nemzetközileg is jegyzett társadalomtudós és közéleti személyiség „Gondolat-ébresztő” írásával, valamint egy tartalmas interjúval jelentkezünk. A sort Szabó János Lajos az 1994-es norvég EU-népszavazás háttérét bemutató írása nyitja Európai tanulmányok rovatunkban: a számos táblázattal és térképpel statisztikailag jól alátámasztott, adatdús tanulmány egyszerre ad átfogó képet a norvég társadalom és a norvég politikai elit viszonyulásáról az Európai Unióhoz, illetve ennek alapján részletes elemzést a népszavazás eredményeiről. Nemzetközi politika rovatunk ezúttal három tanulmányt is tartalmaz, amelyek közül az első Voller-Szenci Ildikónak „A háború, amely soha nem volt igazolt” című tanulmánya, amelyben a szerző az igazságos háború teóriájának alaptételeiből kiindulva, szilárd elméleti alapokról, a szempontrendszerét következetesen végigvívve vizsgálja az afganisztáni szovjet megszállást, nem csekély aktualitásokra rámutatva a jelenlegi nemzetközi szerepvállalás vonatkozásában is – a cikk egyik keletkezéstörténeti kuriózuma továbbá, hogy eredetileg egy Harvard-kurzusra készült. Schriffert Ádám a hazai szakirodalomban talán relatíve

kevesebb teret kapó kérdést járt körül írásában, amely azonban nemcsak szűk tárgyát, vagyis „Luzofóniát” és az azt a nemzetközi porondon megtestesítő szervezetet, a Portugál Nyelvű Országok Közösségét mutatja be tényszerű korrektséggel, de a nemzetközi tér e sajátos képződményeinek, a volt gyarmattartók és gyarmatok nyelvi integrációs alapon működő szervezeteinek a feltérképezése irányában is relevanciával bír. Hosszú Hortenzia cikkének tárgya szintén egyfelől igazi egzotikum, másfelől viszont a diplomáciai eszköztár egy mindinkább teret nyerő szegmensének, a „közéleti diplomáciának” egy illusztratív példáját mutatja be: a tanulmány korunk egyik legdinamikusabban felemelkedő ázsiai hatalmának, Kínának a „panda-diplomácia” névvel aposztrofált bevett gyakorlatát ismerteti, történelmi háttéradással és a témához kötődő biológiai leírással egyaránt színesítve – és részben kínai nyelvű, Pekingből fellelhető forrásokra támaszkodva. Biztonságpolitika rovatunk Schriffert Ádám „A dzsihadista terrorizmus szervezeti változásai és pszichológiai háttere” című írásának biztosított felületet: mint ahogy a címből is kiolvasható, a szerző korunk egyik legaktuálisabb biztonságpolitikai kérdésének vizsgálatára vállalkozott – kurrens és hiteles forrásokra, a legfrissebb kutatási eredményeket tartalmazó elméleti munkákra támaszkodva és eredeti, önálló észrevételeket is közölve. A széles spektrumon publikáló szerző, Vogel Dávid nálunk megjelenő elemzése ezúttal Venezuela chávez-i éveinek gazdaságpolitikáját mutatja be, különös tekintettel azok külpolitikai és társadalompolitikai relevanciával bíró elemeire – az írást kiváltképp tanulságos lehet elolvasni egy korábbi számunkban a belarusz külpolitika perspektíváiról szóló elemzéssel együtt, részben a kétoldalú kapcsolatok másik végpontjának, részben a rokonítható politikai berendezkedésnek az összevetése céljából. Gondolat rovatunkban ezúttal a hazai politikai élet két meghatározó szemben álló táborához tartozó, de mindkét oldalon szakmailag kölcsönösen elismert egy-egy tagjától, két „veterán” történész-politológus, diplomata, politikus személyiségtől, Balogh Andrásról, illetve Schöpflin Györgytől olvashatunk egy-egy sommás írást az Európai Unió múltjáról-jelenéről-jövőjéről – talán meglepő, talán törvényszerű, de mindenesetre figyelemre méltó, hogy a két „esszé” több meglátásban is egyetértően osztozik. Nova Eszter – terjedelmében, szerkezetében és tartalmában egyaránt – majdhogynem önálló tanulmánynak is beillő recenziójával folyóiratunkban nagy örömmel adtunk helyet újból a gazdaságtannak, aminek főbb fogalmait és tételeit oly fontosnak tartjuk ismerni minden társadalomtudományokkal foglalkozó ember számára; a szerző munkáját elolvasva nemcsak a Nouriel Roubini vezető amerikai közgazdász nevével fémjelzett és komoly visszhangot kiváltó 2010-es könyv, a „Crisis Economics” főbb téziseit ismerhetjük meg, de azokat pozícionálni tudjuk a meghatározó közgazdaságtani iskolák és kortárs közgazdászok nézeteihez-nézetrendszerihez képest is. Kötetünket ezúttal interjúnk zárja, melynek alanya a Magyar Külügyi Intézet élére

nemrégiben kinevezett Magyarics Tamás; az amerikai történelem és politika, illetve a nemzetközi kapcsolatok területén szakmai körökben egyöntetűen elismert és a szélesebb nyilvánosság számára sem ismeretlen szakértővel folytatott mintegy kétórás beszélgetésben olyan témákat érintettünk, mint az Obama-adminisztráció kül- és belpolitikája, a ciklusközepi kongresszusi választások és az elnöki újraválasztás perspektívái, az amerikai külpolitikai doktrínákat illető elméleti kérdések, a poszthidegháborús éra nemzetközi kapcsolatai, a rendszerváltás utáni és az aktuális magyar külpolitika, illetőleg a Külügyi Intézet feladatkörei.

Szerkesztőségünk külön köszönetet kíván mondani a jelen szám elkészültében közreműködött Polgár Tamásnak – a Corvinus Egyetem kutatójának és a norvég követség tanácsadójának – az önzetlen, lelkiismeretes és színvonalas külső opponensi munkáért.

Mint mindig, most is azzal zárom az előszót, aminél többet-jobbát egy efféle folyóirat szerkesztője nem kívánhat: tartalmas és kellemes időtöltést, valamint szakmai és világlátásbeli gyarapodást e kötet által minden Olvasónknak!

A folytatás reményében, üdvözlettel:

HOLNDONNER RÓBERT LÁSZLÓ
főszerkesztő